

ผังบัญชีและการบันทึกบัญชี

(CHART OF ACCOUNTS AND ACCOUNTING RECORDS)

ผังบัญชี (Chart of Accounts)

รายการบัญชีต่าง ๆ ที่มีใช้ในระบบบัญชีของกิจการ โดยมีการกำหนดชื่อและรหัสบัญชีตามหมวดหมู่ของประเภทบัญชี

1.

บัญชีสินทรัพย์

2.

บัญชีหนี้สิน

3.

บัญชีทุน หรือ ส่วนของเจ้าของ

4.

บัญชีรายได้

5.

บัญชีค่าใช้จ่าย

รหัสบัญชี (Account codes)

การกำหนดตัวเลขหรือตัวอักษรแทนชื่อบัญชีต่าง ๆ ตามหมวดหมู่ที่จำแนกไว้เพื่อประโยชน์ในการอ้างอิงและสะดวกในการผ่านบัญชี

การให้รหัสเป็น
ตัวเลขโดด

1 แทน
บัญชีเงินสด

2 แทน
บัญชีเงินฝากฯ

3 แทน
บัญชีลูกหนี้การค้า

การให้รหัสเป็น
ช่วงของตัวเลข

100-199
แทน หมวดสินทรัพย์

200-299
แทน หมวดหนี้สิน

300-399
แทน หมวดทุน

การให้รหัสเป็น
ตัวอักษรนำตัวเลข

CA-101
แทนบัญชีเงินสด

CA-102
แทน บัญชีเงินฝากฯ

CL-101
แทน เจ้าหนี้การค้า

การให้รหัสเป็น
หมวดหมู่

1 X XXX
แทน **สินทรัพย์**

X 1 XXX
แทน **ประเภทหมุนเวียน**

X X XXX
แทน **ชื่อบัญชีต่าง ๆ**

การให้รหัสเป็นหมวดหมู่

ตัวอย่าง การกำหนดจำนวนหลักของรหัสบัญชี 8 หลัก =>

① ② ③ ④ ⑤ ⑥ ⑦ ⑧
X X X X X X X X

รหัสบัญชี	ชื่อบัญชี	หมวดบัญชี	ประเภทบัญชี	งบการเงิน
1 0 0 0 0000	สินทรัพย์	สินทรัพย์	บัญชีคุม	งบแสดงฐานะฯ
1 1 0 0 0000	สินทรัพย์หมุนเวียน	สินทรัพย์	บัญชีคุม	งบแสดงฐานะฯ
1 1 1 0 0000	เงินสดและเงินฝากสถาบันการเงิน	สินทรัพย์	บัญชีคุม	งบแสดงฐานะฯ
1 1 1 1 0000	เงินสด	สินทรัพย์	บัญชีคุม	งบแสดงฐานะฯ
1 1 1 2 0000	เงินฝากออมทรัพย์	สินทรัพย์	บัญชีคุม	งบแสดงฐานะฯ
1 1 1 2 0001	เงินฝากออมทรัพย์-ธ.กรุงเทพ	สินทรัพย์	บัญชีย่อย	งบแสดงฐานะฯ
1 1 1 2 0003	เงินฝากออมทรัพย์-ธ.ไทยพาณิชย์	สินทรัพย์	บัญชีย่อย	งบแสดงฐานะฯ
1 1 1 3 0000	เงินฝากกระแสรายวัน	สินทรัพย์	บัญชีคุม	งบแสดงฐานะฯ
1 1 1 4 0000	เงินฝากประจำ	สินทรัพย์	บัญชีคุม	งบแสดงฐานะฯ

หลักเกณฑ์
และ
วิธีกำหนด
ผังบัญชี

ข้อบัญชีต้องมีความชัดเจน

จำนวนรายการบัญชีมีเหมาะสมกับ
รายการค้า

การจัดแบ่งเป็นหมวดหมู่ที่ชัดเจน

นโยบายบัญชี (Accounting Policies)

หลักเกณฑ์หรือ
วิธีการทางการบัญชี
ที่กิจการกำหนดหรือ
เลือกใช้ในการจัดทำ
รายงานทางการเงิน

ส่งผลต่อการจัดทำ
และการนำเสนอ
งบการเงินที่แสดงถึง
ฐานะการเงิน ผลการ
ดำเนินงานและ
กระแสเงินสดของ
กิจการ

ต้องเปิดเผยนโยบาย
บัญชีที่เลือกใช้ใน
หมายเหตุประกอบ
งบการเงินภายใต้
หัวข้อ “สรุปนโยบาย
การบัญชีที่สำคัญ”

		งบการเงินรวม			
		หน่วย: พันดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย: พันบาท	
หมายเหตุ		พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2564
รายได้					
	รายได้จากการขาย	9,270,564	6,730,860	326,018,964	216,075,359
	รายได้จากการให้บริการต่อขนส่งก๊าซ	150,923	93,147	5,331,365	2,992,712
	รายได้อื่น				
	กำไรจากการซื้อธุรกิจในราคาต่ำกว่ามูลค่ายุติธรรม	-	341,874	-	10,693,779
	รายได้ดอกเบี้ย	44,031	16,750	1,566,585	531,645
	รายได้อื่น ๆ	195,134	131,594	6,984,948	4,337,632
	รวมรายได้	9,660,652	7,314,225	339,901,862	234,631,127
ค่าใช้จ่าย					
	ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	1,110,010	861,495	39,091,978	27,723,557
	ค่าใช้จ่ายในการสำรวจปิโตรเลียม	71,683	226,252	2,551,124	7,109,671
	ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	578,363	355,039	20,386,490	11,416,409
	ค่าขาดลง	687,723	530,215	24,137,820	16,994,689
	ค่าเสื่อมราคา ค่าสูญสิ้นและค่าตัดจำหน่าย	2,363,135	2,202,064	83,168,048	70,293,971
	ค่าใช้จ่ายอื่น				
	ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	91,064	37,592	3,277,904	1,312,707
	ขาดทุนจากการวัดมูลค่าเครื่องมือทางการเงิน	184,486	234,290	5,889,156	7,263,044
	ขาดทุนจากการด้อยค่าของสินทรัพย์และค่าความนิยม 14, 19	300,080	183,000	10,652,638	6,142,011
	ต้นทุนทางการเงิน	233,583	202,226	8,218,448	6,471,932
	รวมค่าใช้จ่าย	5,620,127	4,832,173	197,373,606	154,727,991
	ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมและการร่วมค้า	19,556	15,174	667,830	488,626
	กำไรก่อนภาษีเงินได้	4,060,081	2,497,226	143,196,086	80,391,762
	ภาษีเงินได้ 33	(2,061,501)	(1,286,688)	(72,294,751)	(41,528,167)
	กำไรสำหรับปี	1,998,580	1,210,538	70,901,335	38,863,595
		หน่วย: ดอลลาร์สหรัฐอเมริกา		หน่วย: บาท	
		พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2564	พ.ศ. 2565	พ.ศ. 2564
กำไรต่อหุ้น					
	กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน 34	0.51	0.30	17.94	9.70

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการ

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2565

1 ข้อมูลทั่วไป

บริษัท ปตท.สำรวจและผลิตปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) (บริษัท) เป็นบริษัทที่จดทะเบียนในประเทศไทยและเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย โดยมีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่เลขที่ 555/1 ศูนย์เอนเนอร์ยี่คอมเพล็กซ์ อาคาร เอ ชั้นที่ 6, 19-36 ถนนวิภาวดีรังสิต เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร 10900

เพื่อวัตถุประสงค์ในการรายงานข้อมูลจึงรวมเรียกบริษัทและบริษัทย่อยว่ากลุ่มบริษัท

กลุ่มบริษัทประกอบธุรกิจหลักในด้านการสำรวจและผลิตปิโตรเลียมทั้งภายในประเทศไทยและต่างประเทศ และการลงทุนในธุรกิจต่อเนื่องที่มีความสำคัญเชิงกลยุทธ์

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท เมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2566

2 เกณฑ์การจัดทำงบการเงิน

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการได้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทยและข้อกำหนดภายใต้พระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์

ผู้บริหารของบริษัทกำหนดสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงาน (Functional currency) ของบริษัทและได้นำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกา อย่างไรก็ตาม เนื่องจากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและกรมพัฒนาธุรกิจการค้ากำหนดให้บริษัทต้องนำเสนองบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในสกุลเงินบาท บริษัทจึงนำเสนองบการเงินในสกุลเงินบาทโดยแปลงค่าจากสกุลเงินดอลลาร์สหรัฐอเมริกาสกุลเงินบาท

ในกรณีที่กลุ่มบริษัททำสัมปทานหรือร่วมลงทุนในสัญญาแบ่งปันผลผลิตกับผู้อื่นเพื่อสำรวจและผลิตปิโตรเลียม กลุ่มบริษัทได้บันทึกส่วนได้เสียตามสัดส่วนของค่าใช้จ่าย สิทธิประโยชน์และหนี้สินตามรายงานค่าใช้จ่าย ซึ่งจัดทำโดยผู้ดำเนินการในสัมปทานหรือสัญญาแบ่งปันผลผลิต รายงานค่าใช้จ่ายนี้ได้ตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอื่นและโดยคณะกรรมการผู้ร่วมลงทุนอย่างสม่ำเสมอ

งบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการจัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมในการวัดมูลค่าขององค์ประกอบของงบการเงิน ยกเว้นตามที่ระบุในนโยบายการบัญชี

การจัดทำงบการเงินให้สอดคล้องกับหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทยกำหนดให้กลุ่มบริษัทต้องใช้ประมาณการทางบัญชีที่สำคัญและการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารตามกระบวนการในการนำนโยบายการบัญชีของกลุ่มบริษัทไปถือปฏิบัติ กลุ่มบริษัทเปิดเผยเรื่องการใช้ดุลยพินิจของผู้บริหารหรือรายการที่มีความซับซ้อน และรายการเกี่ยวกับข้อสมมติฐานและประมาณการที่มีนัยสำคัญต่องบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7

นโยบายการบัญชีที่สำคัญที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการมีดังต่อไปนี้

4.5 ลูกหนี้การค้า

ลูกหนี้การค้าแสดงถึงจำนวนเงินที่ลูกค้านำจะต้องชำระซึ่งเกิดจากการขายสินค้าและให้บริการตามปกติของธุรกิจ

กลุ่มบริษัทรับรู้ลูกหนี้การค้าเมื่อเริ่มแรกด้วยจำนวนเงินของสิ่งตอบแทนที่ปราศจากเงื่อนไขในการได้รับชำระ ยกเว้นในกรณีที่ เป็นรายการที่มีองค์ประกอบด้านการจัดหาเงินที่มีนัยสำคัญ กลุ่มบริษัทจะรับรู้ลูกหนี้ด้วยมูลค่าปัจจุบันของสิ่งตอบแทน และจะวัดมูลค่าในภายหลังด้วยราคาทุนตัดจำหน่าย

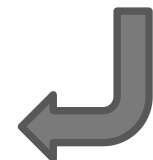
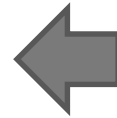
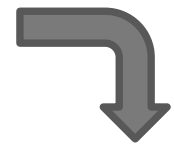
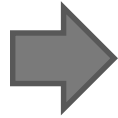
ทั้งนี้ การพิจารณาการด้อยค่าของลูกหนี้การค้าได้เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 4.8 ข)

4.6 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงด้วยราคาทุนหรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

ราคาทุนของสินค้าคำนวณโดยวิธีต้นทุนถ่วงเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก มูลค่าสุทธิที่จะได้รับประมาณจากราคาที่คาดว่าจะขายได้ ตามปกติของธุรกิจหักด้วยค่าใช้จ่ายที่จำเป็นเพื่อให้สินค้านั้นพร้อมขายและค่าใช้จ่ายในการขาย

วงจรการบัญชี (Steps in the Accounting Cycle)

วงจรการบัญชี (Steps in the Accounting Cycle)

การจัดทำบัญชีในประเทศไทยต้องจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีไทย
ที่สอดคล้องกับมาตรฐานการบัญชีระหว่างประเทศ (IFRS) ซึ่งสภาวิชาชีพบัญชี
กำหนดให้จัดทำ และการนำเสนองบการเงินต้องเป็นไปตามกรอบแนวคิดการ
นำเสนองบการเงิน

การบันทึกบัญชี

การบันทึกบัญชีของกิจการโดยทั่วไปจะใช้หลักบัญชีคู่ (Double Entry System) ตามเกณฑ์คงค้าง หรือ เกณฑ์สิทธิ และจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชี มาตรฐานการรายงานทางการเงินของไทยที่กิจการกำหนดไว้ในนโยบายการบัญชี

สรุปหลักการบันทึกบัญชี

สินทรัพย์ สินทรัพย์ Dr. Cr. + -	=	หนี้สิน หนี้สิน Dr. Cr. - +	+	ทุน ทุน Dr. Cr. - +	+	รายได้ รายได้ Dr. Cr. - +	-	ค่าใช้จ่าย ค่าใช้จ่าย Dr. Cr. + -
--	---	--	---	--	---	--	---	--

The End